

PERIÓDICH VERMELL

⌘ SALUT PÚBLICA ⌘ INTERESSOS POPULARS ⌘ ARTS Y LLETRAS ⌘

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
 Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada
 cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 6-RONDA DE LA UNIVERSITAT-6
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. . . 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. 16 id. id.
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanan
 las circunstancias

FARÚM DE PÓLVORA

Encara no fa un mes que 'l bota-fochs de la política europea apoyat per la premsa oficial de Berlin, tractava ab sas intemperancias de provocar un conflicte sangrent que dongués per resultat l' aniquilament de la Fransa.

La lluyta 's creya inevitable. Y no es pas que Alemania mantingui un cert odi contra 'ls francesos.

Res d' aixó. Pera realisar sos ambiciosos projectes necessita molts quartos, y com tots sos plans s' estrellan devant d' aquest argument de forsa, per molt que barrini, veu que per obtenirne no pot tirar má de cap mes nació que de la Fransa, que contra tot lo qu' era d' esperar s' ha refet de tal modo, que dels desastres de Sedan y Metz sols ne queda 'l recort històrich.

De aquí que de llarga fetxa tot se 'ls torni celebrar entrevistas, cabildeos y conferencias y armar tramoyas ab tothom, assegurar-se aliansas, contraure compromisos; tot a fi y efecte de veure si poden lograr que la Fransa caygui dins la trampa que li tenen parada.

Peró la Fransa fa l' orni, comprent que la qüestió es de quartos, y tot ho fia a la rivalitat que entre ells provocan las ambicions dels autòcratas.

Sab per experiència que l' embull en que preté ficarla lo maquiavelisme alemany se desenredará sense sa intervenció.

Y aixís es que en front d' aquella pluja de insolencias que li caygueren demunt, obrí lo parayguas y que plogui tant que vulga

que ja sortirà 'l sol per ahont un menos se pensi.

Y en efecte, sortí a Copenhague, precedit per una salva de canonadas.

La escuadra russa, al saludar lo brindis del primer ministre del govern lliberal anglés, anunciava al mon diplomàtich que un acte trascendentalíssim acabava de efectuar-se entre l' os blanch y la guineu de la nebulosa Bretanya.

Y res ho ha comprovat tant com lo silenci y moderació que posteriorment ha guardat la premsa oficial alemana.

Un cambi total s' ha efectuat en son modo d' escriure, y totas aquellas amenassas dirigidas als francesos s' han dissipat com lo fum.

La atmósfera prenyada de pólvora y animada per l' alé de la ambició, ab pólvora debia disoldres; y l' oassis de la llibertat en la erma Europa ha pogut parar lo cop amenassador que li anava a descarregar la insolencia alemana.

Y cuydado que si a la ocasió la pintan calva, mes calva que aquesta vegada no podia presentarse.

Tot marxava vent en popa pero li han sortit al pas.

Una circumstancia anormal de Austria-Hungria podia favoreixer los plans del canceller alemany.

La insurrecció croata. ¡Qui sab si 's podia convertir en pedra de toch de la qüestió d' Orient!

¡Qui sab si ab aquest pretext l' Austria podia aixamplar sas fronteras fins al codiciat port de Salónica!

Mes a pesar de la sutilesa 'ls han guipat.

Y aquella tan ponderada insurrecció, ha passat per nostra vista com un somni.

Ja no se 'n canta gall ni gallina.

¡Quin fiasco!

Tot lo castell de cartas del canceller ha caygut de cul per terra.

La generosa Albion, temerosa y ab fundat motiu del vol que anava a pendre l' águila negra, a corre cuyta li sortí al pas destarotantla completament.

¡Qui ho havia de dir!

Aquella salivera que feya de gust contemplant a la futura víctima, sola, aislada, sense auxili de ningú.

Per un aconxeixement casual s' ha reviscolat, y la tormenta que anava a posar la Europa feta un mar de sang, reanudant las escenas dramáticas que en malhora inaugura la codicia dels ambiciosos y dels opressors, ha fracassat per ara.

Y es en va que tractin de portar son furor patriòtich fins al extrém de tancar sas portas a tota producció estrangera que no fassi farúm de cervesa.

La estatua monumental conmemorativa de la unitat alemana no fa gayres dias inaugurada a la ribera del històrich Rhin a Ruedesheim, farà recordar a la humanitat, qu' es la que paga la patenta, que a cada catástrofe que las barbaritats dels homes li deparan, li aixecan una estatua, qual pedestal está amassat ab la sang de milers de proletaris; que ab las guerras, los opressors estrenyen la argolla de ferro de la esclavitut dificultant d' aquest modo lo moviment progressiu de la ciencia cap a las reformas revolucionarias, única palanca de Arquímedes que te de soterrar

la opressió pera no aixecarse may mes. Y es per aixó que la democracia europea ha de considerar á la Fransa d' avuy com lo baluart de las llibertats dels pobles y ha de tenir un regositj inmens en considerar que sas institucions no son ja una planta exótica, son la esperansa dels oprimits.

W. ***

¡SABIS!

Lo metje don Pau Patxot lo nom de sabi ha adquirit, porque segons d' ell s' ha dit no ha dut cap malalt al clot; mes, com que ell curars' no pot un cert mal que 'l te aturidit, fins que ma vida s' acabi, jo diré que no es un sabi.

Diuen que un sabi, ¡oh ignorancia! ha inventat un arma fera, que dispara á la carrera mil tiros á gran distancia; donchs á un home que importancia n' alcanza de tal manera mentres jo visque, 'l meu llabi no li darà 'l nom de sabi.

Qu' es sabi 'l mestre Bertrant porque sab molt sento á di; mes també m' han dit á mi, que del vici es molt amant; mestre, donchs, que sabent tant del vici no sab fugi, per mes que algú á riure 's clavi diré, que no es pas un sabi.

Qu' es un sabi diu la gent l' artista senyor Sumalla... y dorm en un jas de palla y apenas menja aliment; persona, donchs, que ab talent per viure bé no treballa, per mes que algú 'm desalabi, tinch de dir, que no es un sabi.

Governador, diputat, y ministre una vegada ha sigut don Gil Cibada, que per sabi es alabat; mes, com se que may ha estat sa casa ben governada, tinch de dir, sens ferli agravi, que no 'l tinch pas per un sabi.

Mes, l' Eloy, pagés astut, que tan en pau com en guerra, ab profit cava la terra fent diners, menja y salut y á mes de ser tan trassut los vicis lluny seu desterra, per mes que 'l mon gens 'l alabi, tinch de dir, ¡que 's un gran sabi!

FRANCISCO LLENAS

LO TROVADOR

NOCTURNO

La nit es silenciosa com la major part dels diputats de la majoria: la lluna, com si no tingués res que fer, está jugant á fet ab los núvols, tocantli tot sovint amagar; pero de tant en tant deixa 'l joch, y dona una llembrada á la terra per veure si n' hi passa alguna de cresspa.

D' estrella no se 'n veu ni una. De segur que no las han volgudas al joch, y d' enfadadas s' han retirat.

Estém en un poble situat al peu del Monseny; al devant de una casa que te las parets blanques com un llansol net de bugada.

En lo primer pis hi ha una finestreta, fentli sombra los brancatjes d' un jemat roser plé de rosas, mogudas suaument per

l' ayret que bufa y dibuixantse á la claror de la lluna, sobre uns cristalls nets com una patena, que donan á la cambra d' una nina. En lo segon pis n' hi ha un' altre, sustituhint lo roser unas quantas panoixas y carabassas penjadas ab claus pe'l voltant del finestral. Las carabassas vineras ab la claror de la lluna semblan caps de moro.

Tocan las dotze en lo campanar del poble.

La campana de las horas es esquerdada. Sembla qu' hagin deixat anar pausadament dotze pedradas, una darrera de l' altre, á dintre d' una caldera. Se sent la veu del vigilant nocturno que 's va perdent per graus, fins á quedar tot en silenci.

S'obra, pausadament, la finestra del primer pis, y treu lo cap una nina; s' abalansa, mira amunt y avall, y 's posa recolzada á la finestra. Sembla qu' espera á algú. Observemla.

En quan al tipo no es malet. Es una moreneta mes salada que la sal de Cardona. Sos ulls, son com dos sols robats al cel del Orient. Sos llavis vermells dibuixan un cau com un pinyonet, en qual fondo hi guarda un rich joyell de perlas finas. La negra y espessa cabellera, estesa desordenadament sobre las espatllas, se li gronxa per un ventijol molt traydoret, que li besa suaument, com si 'l pillet s' hagués enamorat d' ella.

¡La veuhen ara, abalansantse tant com pot, y mirant d' un cantó á l' altre? Pot ser espera 'l seu *adorado tormento*, y ell deu estar estirant la *pierna* sense ni menos recordarse d' ella. ¡Qui sab!

Ara tanca la finestra y desapareix. ¡Pobreta! Qui s' espera 's desespera.

Los núvols, cansats de jugar, s' han retirat, deixant á la lluna en companyia de milers de estrelles, que totas miran quina podrá lluhir mes bó y millor. Sembla que 's fassan la competencia.

L' astre de la nit il·lumina ab sos raigs de plata la cambra de la nina, que, á través dels vidres, se veu com llegeix las bacerolas aprofitant la claror de la lluna qu' es de totas las clarors la mes barata.

Tot de un plegat se sent l' eco de una guitarra que 's va acostant gradualment, y apareix un jove d' uns vintidos anys, mes moreno que 'l pá que menjan los pagedos. Porta gorra vermella, manta del mateix color y vesteix tot de vellut blau. Quan camina, 'ls pantalons fregantse li xiulan.

Després de dar una mirada á l' hermosa finestreta, 's posa á cantar, acompanyant ab la guitarra, la parodia de una cansó castellana.

Acabada aquesta torna á sortir la nina á la finestra, y, al veure á 'n ell, fa una rialleta de satisfacció com si li volgués dir:

—¡Gracias á Deu que has vingut!

Després de cambiarse 'ls dos unas quantas paraulas amorosas, ella li tira una rosa y ell, després de besarla, se la posa detrás de la orellá.

¡Bravo!

En aquest moment s' obra 'l finestral de segon pis y treu lo cap un gueto. Dich qu' es gueto porque te la cara plena d' esglahons, nas de lloro, y la barba li fa un ganxo. Sembla que la tinga feta expressa per penjarhi una llumanera.

Y sense dir ase ni bestia, després de mirar lo que passa pe'l carrer, llensa una gran gibrella d' aygua, deixant al trovador com un xop. Aquest al veurers mullat, fa un salt com mogut per un ressort y li cau la guitarra de las mans. La nina, al veure aquet joch estrany, se retira tota esporuguida.

La lluna, á la qual pot ser li escapava 'l riure, agafa uns quans núvols, y, com si fossen un vel, se 'ls tira per la cara per no comprometes, deixant anar una claror *mate*, com si 's dongués vergonya de il·luminar al pobre trovador.

Y ell, ¡pobre infelís! al veure que l' han deixat sol, y després de jurar que may mes aniria á fer cantadas á cap mes noya, se 'n aná, deixant un rastre com los cargols.

SIR BYRON

A Barcelona está passant un cas, que n' hi ha per trencarshi de riure tots plegats los que 'l presenciém.

Se tracta del nou governador civil, senyor Gil Maestre.

Tothom creu qu' es home *capás de cumplir ab son deber*, y resulta aixó ser una cosa tan EXTRAORDINARIA, que tot Barcelona se 'n fa creus. No hi ha periódich que no aplaudeixi son nombrament. No hi ha persona honrada que no l' alabi y que no 's fregui las mans de gust al pensar que 'l jutje de Sant Bertran ha passat á Gobernador.

¡Volen ferme lo favor de dirme qué significa tanta gatzara y TANTA ESTRANYESA per creure que 'l nou Gobernador civil complirà son deber?

Segons lo meu descamisat modo de veure, aixó significa única y exclusivament que ningú creu que cap Gobernador compleixi ab son deber.

Donchs si es aixís; ¡perqué 'ls aguantan? Y si no ho es; ¡á qué ve tant de rebombori com movém tots plegats alegrantnos del nombrament del senyor Gil Maestre?

Vaja, que meditant una miqueta sobre aixó, resulta que las nostras costums van bastant coixas de moralitat, y que 'ls polítichs no poden anar ni ab rodas per aquesta mena de carreteras.

Creguin que si no fos la lley salvadora de la societat, ab aquesta qüestió m' hi desfogaria una miqueta.

En una sola població, á Nova-York, gastan mes en ensenyansa pública (3.300.000 duros) que en tota Espanya plegada.

Veus' aquí un gran motiu de la nostra prosperitat.

Lo nou govern diu que complirà tot lo que la esquerra prometé en la oposició, pero que avans te de arreglar l'administració, l'exèrcit, las milloras socials—(¿quinas serán?)—l'ordre públich, etc.

Y com aixó ni de aquí al dia del judici quedarà arreglat, vagin contant quan vindrá tot alló que 'ns prometeren.

Sort que ja hi estém acostumats...

** **

La Antigua Unión, en sa secció de Sant Martí de Provensals, porta 'l següent reclam:

«El que se haya encontrado 5,700 y pico de pesetas, que no se han perdido, puede pasarse por la administración de este periódico y se le dirá en donde faltan.»

¡Quina farúm de irregularitat!

** **

A Figueras acaba de passar un cas curiós, que no deixa de ser una vergonya pe 'l nostre sigle.

Una de aquestas donotas que fan las cartas va entabanar á tota una familia dihentli que per tal dia tenian d'esser tots envenenats, y 'ls brètols s'ho cregueren y estigueren tancats quatre ó cinch dias passant lo rosari, fins que adonantsen lo vehinat cridá al jutje, y forsan la porta, trobaren als infelissos fanatisats en l'estat que pot suposarse després de tants parenostres y altres ximplerías.

La familia víctima de las cartas fou portada al hospital.

Y á tanta carterera embaucadora com corre pe 'l mon ¿no podria fèrselshi entendre de un modo ben gráfich que es una infamia la seva industria?

Vetaquí un punt que també fora bo que 'l senyor Gil Mestre hi deixés caure la seva má per Barcelona, y que de ficso li agraphirian totas las personas honradas.

** **

Una verdadera pelegrinació de esquerans ha corregut cap á Madrit á solicitar un plat de ranxo del pressupost.

Ab aquest motiu los sagastins qu' encara aguantan l'olla se diu qu' están desesperats.

¡Oh, quant d'amor á la patria!

** **

Llegeixo y copio:

«Terminada la audiencia del rey, el señor duque de la Torre pasó á ofrecer sus respetos á la reina consorte y á la reina madre doña Isabel.»

Me sembla que aquets respectes últims haurian fet molt mes efecte per las acaballas del Setembre del 68.

Ey! m' ho sembla.

** **

Lo diumenge passat hi hagué una numerosa reunió de obrers en lo Circo ecuestre, ahont regná lo millor bon sentit, y en la qual se acordaren controversias sobre la qüestió social en próximas reuniones.

Aquest es en lo terrenó que 'ns agrada veure á la classe obrera, en lo de la discussió, que fa la llum, y de la qual te de treuren lo que mes li convinga.

** **

A conseqüencia dels successos de Paris, á Búrgos volian fersé duas manifestacions á un temps: una de hulanófilos y un'altra de simpatía á Fransa.

Pero vetaquí que 'l governador, qu' en materia de llibertat deu tenir una mánega mes ample que 'l cos de una agulla, va posarhi remey... prohibintlas totas duas.

Aixó 'm recorda aquell metje amich de las amputacions, que per fer passar lo mal de cap tallava 'ls colls.

** **

A Búrgos van denunciar *El Orden Público*, y van ser portats á la presó no mes que 'l seu director, los redactors, lo repartidor, l'amo de la imprenta, los caixistas, y no se sab del cert si 'ls vehins del barri y tots los seus parents.

Ah! pero no hi ha que assustarse.

Ab 5,000 pessetas cada un los han dit que 'ls deixarian en llibertat provisional.

¡Que viva España con honra!
cridaren los setembrins;
donchs miréu, de aquesta honra
ja fa temps que n'estém tips!

** **

L'arcalde de Marchagaz ha destituït al mestre d'escola y ha posat en son lloch á un nevot seu que no sab llegir ni escriure.

¿Qué 'ls sembla 'l tal arcalde?

A mí... digníssim... de la vara.

** **

Se diu que una comissió del car-católich Ajuntament de Manresa ha vingut á oferirse al governador de la provincia fent professió de fe esquerrana.

Fins los carcas, per fer de las sevas, son capassos de senyarse ab la má esquerra pera millor obrir las portas del cel als heretjes.

¡Y quanta atracció te, senyor Deu meu Jesucrist, l'acostarse al sol que mes escalfa!

Pero ¿serán tan sabatassas los esquerans que permetian que Manresa continuhi á disposició dels partidaris de l'As d'oros? Visquém y vejém.

** **

Continúan construhintse plassas de toros y convents.

La monarquía está d'enhorabona.

Y la llana no se abarateix y encara no caminém de quatre potas.

¡Miracle!

** **

A Paris acaba de debutar en un café chantant la primpcesa de Pignatelli.

Es descendenta de una opulenta familia d'aquella capital que no ha tingut reparo en llensarla de casa seva per estolviarse alguns quartos.

Y ella ha resolt guanyarse la vida per ella y sos fills, deixant sentir una magnífica veu que fins llavoras habia obtingut aplausos no mes qu' en los salons de la aristocracia.

Lo dia del seu estreno enviá una esuela de invitació á sos parents.

Vet' aquí una primpcesa *democratisada* per la estupidés de sa familia.

** **

Ha sigut denunciat altra vegada *La Montaña* de Manresa.

¡Y qué carinyós es aquell senyor fiscal! No pert ocasió de fer caricias á *La Montaña*.

Cuydi que algun dia no li caygui un enderroch demunt y 'l soterrí.

** **

Entre varias de las reformas que 'l general Lopez Dominguez tracta de introduhir en l'exèrcit hi ha la de colocar de 9 á 10,000 oficials com á empleats en los Ajuntaments, á fi y efecte de alleugerir lo pressupost de la guerra.

No 'm sembla mal; y si als militars s'hi afegissin capellans, encara 'm semblaria millor.

¡Pobres reverents, si 'ls obliguessen á treballar pera guanyarse las garrofas!

** **

¿No hi hauria per Manresa un' ànima caritativa, encara que fos carcunda, que sapigués enterarnos sobres que es lo que hi ha de una causa criminal entaulada per denuncia fiscal contra l'alcaide de aquellas presons, per supostos maltractes á un pres?

¿Será veritat que ha sortit lo tret per la culata al denunciador, resultant no probada la denuncia, y que ara hi ha gran empenyo en.....?

Com nosaltres d'aixó no'n sabém res, per tafaneria desitjariam que s'aclarissen certas foscors.

Ah! lo fiscal denunciador es ribetejat de carli y sembla que per allá ahont ha estat sempre s'ha parlat d'ell.

Ey! ho diuen; jo no m' embolico.....

puig tractantse de fiscals
ja n'estich fins als caixals.

** **

Segons llegeixo en alguns periódichs, á Alcoy han sigut posats en llibertat varios presos pe 'ls sucesos del any 73, quedant absolts lliurement alguns després de mes de deu anys de presó.

¿Qué tindriam de dirne de aixó?

Pósenthi lo nom vostés mateixos, y estiuguin segurs que per molt que apretin encara farán curt.

EPIGRAMA

Digam tu qu' ets bon amich.
¿Sabs un medi per ser rich
y treurem deutes de sobre?
—Sí.—¿De veras?—Com t' ho dich.
—¿Y quin?—¿Quin?... no ser may pobre.

PERE CASTANYER

¡Reira de bet sentada! ¡y quina pelegrinació mes galdosa va tenir lloch lo diumenje passat á Manresa!

Figúrintse que surten tot un exèrcit de pelegrins y *pelegrinas* cap á fer una visita á la ermita de la mare de Deu de Juncadella, y agrañida la Providencia va arruixarlos ab tant d'entussiasme que l'aygua 'ls arribá á coll y 'l fang á genoll, dispersantse la funció y passant la nit barrejats feligresas, capellans y frares, ab una humitat tan celestial, que la mullena, pujant mes amunt dels calsons dels reverents va arribarlos als rosaris, y mes de quatre místicas pelegrinas quedaren ab sas petxinas fetas una llástima del líquit que la Providencia va enviarlos.

Ja estich veyent com d' aquesta feta se declararán infors, poagres y dolors reumáticos que alguns durarán fins á nou mesos.

¡Tot siga per l' amor Deu!

Lo heretje y valent diari *La Autonomía*, de Mallorca, pera contestar á un periódich carlí que li deya que tot lo que inserta de capellans es mentida, publica un document oficial firmat per una mare y quatre fills, denunciand la deshonra de una filla y germana dels firmants, deshonra comesa pe 'l *reverent* Bartoméu Florit y Ripoll, prebere y ecónomo de la parroquia ahont viu la familia de la noya deshonrada.

Es tan indigne y malvat lo fet que 's relata, que lo que menos se mereix tan brutal reverent, es que se l' impossibilités *materialment* per tornarhi.

Oh, y en aquest *art*, hi ha gitanos que hi tenen la má trencada.

Y si mals que son tan grans voléu prompte ferlos nanos; lo remey teniu á mans: Estisoras de gitanos *refredarán* capellans.

Un periódich carca de Mallorca, diu que la cultura dels periodistas está molt per sota de la dels caribes y dels salvatjes.

Pot donar lo periódich católich gracias á Deu de haberse conegut á sí mateix.

Y demanarli que may li fassi confondre carlins ab personas.

La escena passa á Torres, poble de la provincia de Santander.

Un frare, desde un balcó, está benehint, en gros, rosaris, escapularis y altres menudencias.

Lo poble está reunit á la plassa per la piadosa funció, que 's dona en obsequi á la Verge del Miracle.

Y miracle va haberhi.

Al pegar l' ensotanat cop de salpacer á tort y á dret per benehir los trastets dels devots, se li escapa la bola del cap-de-munt

y envia un feligrés al hospital ab un esvoranch al cap que s' hi podía ficar lo puny.

¡Ara vagin dihent que la religió es saludable!

Llegeixo en *La Autonomía*, periódich de Palma:

«*El Ancora* anuncia se venden en su casa por dos reales los *Místicos amores de Santa Teresa de Jesús*.

»¡Hombre! los libros de esta clase no se anuncian en público por respeto á las señoras.

»Además VV. que han censurado tanto la publicacion de los *Amores secretos de Pio IX* por Leon Taxil ¿con qué derecho sacan á relucir los de la Sra. Teresa Cepeda alias de Jesús?

»Si entramos en este vedado terreno de braguetas no sabemos donde iremos á parar.»

A Palma va á publicarse un setmanal satírich, *La Escoba*, que 's dedicará també á donar MAL TEMPS al clero.

Lo nou periódich será fill del diari *La Autonomía*. No cal dir que será net de clatell y treurá al sol molts drapets de sargristia.

Los suscriptors de *La Autonomía* rebrán *La Escoba* de franch.

Donchs molta vida y bona sort á l' un y l' altre.

¡Oh, piadós lector! Tenim l' honor de donarte á llegir una historieta que conta, molt ben enteradet, nostre apreciat colega sallentí *Lo Llobregat*.

¡Atenció! Allá va:

«Una historieta.

»En aquell temps hi havia en un poble com Sallent un vicari tan graciós, que fins va tenir la gracia d' enamorar á una noya mes tendre qu' una pensella, coneguda per la *Coca ensucrada*.

»¡Contin si havia de ser dolsa!

»Aixó aquell *extraordinariet* vicari (allavors encara no era rector) podria saberho.

»Donchs, sí. Las moscas van á la mel, y 'ls capellans ab las majordonas y aquell *extraordinariet* va anar ab la *Coca ensucrada*.

»Pero hi va anar tant y va ser tan golafre, que va arribar á tastarla, y ¡es clar! Han de contar que ab las dents que pot tenir un vicari, ¡quina mossegada devia donarli mes recargolada!

»Lo cas es que 'l vicari se 'n tingué d' anar, y va fer cap á una ciutat com Igualada, ahont comensá de ser ecónomo.

»La nena, ó la *Coca ensucrada*, també va haber de marxar, pero contan que 'l mateix que un pa de crostons quan lo fican al forn, va inflarse ella (la *Coca*), que després ja no fou *Coca ensucrada*, porque ja se li havian xuclat tot lo sucre. Va arribar á ser menos que un pa de crostons; va ser al últim *pa sech*, que ab tot y ser *sech* lo ecónomo anava rosegantlo tant com podia, y anava posantli *llevat* porque devia desitjar que 's tornés á omplir ó inflar com avans.

»Vingué que lo ecónomo á marxas dobles va haver de marxar d' Igualada, y se 'n aná, tot ple d' *extraordinariissimas extraordinariencias*, á un poble com Sallent.

»Aquella nena, la *Coca ensucrada* ja sen-

se sucre, en lloch d' anarsen á Sallent, va desapareixer ab un *lloquet* que ¡fillets! per haver sigut pastat per un *esquerrá*, ja 'ls dich jo que valia tots los diners del mon.

»Crech que van batejarlo, com á bon cristiá, y li van posar Joseph.

»¡Lo nom del seu papá!

»De manera que 's diu *Joseph Coca Ensucrada*.

»La *Coca ensucrada* y 'l *lloquet*, pastat per un *esquerrá*, com per encant han desaparecut. Ningú deu saber á quina part del mon s' están.

Y aquell *extraordinariet* capellá va ser després Rector y Doctor y *pave* y...

»Prou.

»Aquí s' acaba l' historia de la *nina* anomenada *coca ensucrada* que un rectó que conech jo se comió.»

Y ara nosaltres si no fos molestar, preguntariam al rector de Sallent lo *doctor* mossen Joseph Esquerrá, si sab algo de aquesta *Coca ensucrada*.

Com ell desde 'l confessorari pot averiguar alguns *secrets*...

¿PERQUÉ?

¿Qué 't passa, nineta?
¿perqué ploras tant?
¿perqué gemegant
sempre 't veig soleta?
¿Perqué m' aymadeta,
tot quant tens no 'm dius?
¿perqué no somrius
com feyas ahir?
¿perqué no hu vols dir?
¿quins son 'ls motius?

¿Te creus tal vegada
que jo no 't vull prou?
¿creus que no 'm conmuo
ta pena amagada?
¿No vols ser m' aymada?
¿potsé estás gelosa?
¿perqué carinyosa
no 't veig com ahir?
¿perqué no hu vols dir?
¿qué tens, melindrosa?

¿Perqué tanta pena
s' enclou dins ton cor?
¿perqué ab mon amor
no t' alegras, nena?
¿Perqué de dol plena
no cantas ni ballas?
¿perqué aixís badallas?
¿perqué no tens fe?
¿perqué no dius re?...
—Perque tu may callas.

PEPET DEL CARRIL

XARADA

La *dos tres* es una dona
que jugant á barrotada
ab un *total* de Igualada
li va fallar l' *hu segona*.

ENDEVINALLA

Del bell mitj del cel no 'm moch
y no so núvol ni estrella,
lluna, sol, llamp ni centella;
endevina lo que soch.

RUCH NAPRAT

SOLUCIONS

Á LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT

XARADA: — Pi-ca-flors.

GEROGLÍFICH: — A grans mals grans remeys.